

AB-Brüksel

Brüksel'de Bir Hafta

TÜSİAD

2026 / 28

TÜSİAD

27 Temmuz 2026

BU SAYIDA:

AB – TÜRKİYE

AB - RUSYA

AB – ORTA ASYA ÜLKELERİ

AB EMİSYON TİCARETİ SİSTEMİ GÜNCELLEMESİ

AB ELEKTRİKLEŞME PLANI

AB DEMOGRAFİSİ

TÜSİAD BUSINESSEUROPE ÜYESİDİR

AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU

İSTANBUL	tusiad@tusiad.org
ANKARA	ankoffice@tusiad.org
BRUSSELS	bxloffice@tusiad.org
BERLIN	berlinoffice@tusiad.org
LONDON	londonoffice@tusiad.org
PARIS	parisoffice@tusiad.org
WASHINGTON DC	usoffice@tusiad.org

www.tusiad.org

13, AVENUE DES GAULOIS B-1040 BRUXELLES T: +32 2 736 4047

HAZIRLAYANLAR : Dilek İftar Ateş – Dilek Aydın

AB – Türkiye

- AB-Türkiye Gümrük İşbirliği Komitesi tarafından kabul edilen kararla AB ve Türkiye, “Yetkilendirilmiş Yükümlü” (Authorised Economic Operator) programlarını karşılıklı olarak tanıdı. AB Komisyonu tarafından yapılan açıklamada AB ve Türkiye’nin Yetkilendirilmiş Yükümlü programlarını karşılıklı tanıma kararı, AB ve Türkiye arasında gümrük işbirliğinin güçlendirilmesi ve “güvenilir tacirlere” (trusted trader) yönelik kolaylaştırıcı uygulamaların geliştirilmesi açısından önemli bir adım olarak değerlendiriliyor. Anlaşma, yetkilendirilmiş operatör statüsüne ilişkin yapılandırılmış bilgi değişimi sistemi kurulduktan sonra yürürlüğe girecek. Karşılıklı tanıma sayesinde “güvenilir tacir” statüsüne sahip işletmelerin gümrük risk analizi kapsamında olumlu değerlendirilmeleri söz konusu olabilecektir. [Internet bağlantısı için](#)

AB - Rusya

- AB Konseyi Rusya’ya karşı 21. yaptırım paketini kabul etti. Yeni yaptırım paketi Rusya’nın savaş ekonomisini destekleyen gelir kaynaklarını, finansal kanalları ve kritik tedarik ağlarını hedeflemeyi amaçlıyor. Rusya’ya karşı 21. yaptırım paketinde başlıca şu önlemler yer alıyor:

- AB 18. yaptırım paketinde kararlaştırılan petrol fiyat tavanı uyarılama mekanizmasını Temmuz 2027’ye kadar bir yıl süreyle askıya alıyor. Bu adımın Hürmüz Boğazı’nın kapanmasından kaynaklanan olağanüstü piyasa koşullarında Rusya’nın ham petrol ihracatından ek gelir elde etmesini önlemeyi hedeflediği belirtiliyor. Olağanüstü piyasa gelişmeleri halinde fiyat tavanının daha erken gözden geçirilmesi mümkün olacak.
- Rusya’nın askeri ve ekonomik savaş kapasitesini destekleyen kritik altyapılar hedeflenerek bazı Rus limanları ve havalimanları işlem yasağı kapsamına alınıyor. Ayrıca Rus petrolünü işleyen rafineriler yasağa dahil ediliyor.

- LNG tankerlerinin üçüncü ülkelere satışının bildirilmesi yükümlülüğü getiriliyor.
- Üçüncü ülkelere LNG transferleri ve bu transferlerle bağlantılı alımlar için bir yıl geçerli, yenilenebilir nitelikte geçici bir muafiyet getiriliyor ve söz konusu muafiyetin sıkı raporlama ve hacim koşullarına tabi olacağı belirtiliyor.
- 20. yaptırım paketinde getirilen LNG terminal hizmetleri yasağının yalnızca Rus ve AB operatörlerini değil, Rus şirketler tarafından kontrol edilen Rusya dışı üçüncü ülke operatörlerini de kapsadığı açıklanıyor.
- Daha önce yaptırıma tabi tutulan 632 gemiye ek olarak 41 gemi daha AB limanlarına erişim ve hizmet yasağı kapsamına alınıyor. Yaptırımın kapsamı bu gemilere hizmet sağlayan gemileri de kapsayacak şekilde genişletiliyor.
- Rus bankaları ve üçüncü ülke bankalarına yönelik işlem yasağı listesi genişletiliyor ve böylece toplamda 100’den fazla Rus bankası işlem yasaklarına tabi hale getirilmiş oluyor. Finansal mesajlaşma hizmetlerinin kullanımı da yasaklanarak Rusya’nın para transferi yapma kapasitesinin sınırlandırılması hedefleniyor.
- Yaptırımların aşılmasını kolaylaştıran kripto platformlarına ev sahipliği yapan ülkeler açısından caydırıcı bir unsur olarak tasarlanan “üçüncü ülke yasağı” oluşturuluyor.
- AB yaptırımlarına karşı misilleme niteliği taşıyan davalar karşısında AB şirketlerine hukuki koruma sağlamak amacıyla AB mahkemelerinin, hukuka aykırı Rus kararlarının üçüncü ülkelerde uygulanmasını engelleyecek düzenlemeler öngörülüyor.
- Rusya’ya yönelik ihracat yasaklarının kapsamı genişletiliyor ve havacılık sektöründe ve uzay ve drone üretiminde kullanılan bazı metal tozları, alaşımlar ve karıştırma ekipmanları gibi teknolojilerin ihracı yasaklanıyor.
- Rusya’nın askeri sanayi tabanına destek verdiği belirlenen ve AB yaptırımlarının aşılmasına katkı sağlayan 51 kuruluş yaptırım listesine ekleniyor. Bu kuruluşların 24’ünün Rusya’da, 27’sinin ise üçüncü ülkelerde bulunduğu belirtiliyor. Üçüncü ülke kuruluşları arasında Çin

ve Hong Kong, Türkiye, Kırgızistan, Hindistan, Kazakistan ve Birleşik Arap Emirlikleri merkezli şirketler yer alıyor. [Internet bağlantısı için](#)

AB – Orta Asya Ülkeleri

- AB ve Orta Asya Ülkeleri 13. Yıllık Üst Düzey Siyasi ve Güvenlik Diyalogu 16 Temmuz'da Brüksel'de düzenlendi. Görüşmelerde AB'nin Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan, Türkmenistan ve Özbekistan ile stratejik ortaklık geliştirme taahhüdü yineleni. Etkili yönetim, hukukun üstünlüğü, kurumların hesap verebilirliği ve kapsayıcı ekonomik kalkınma yoluyla bölgesel dayanıklılığın artırılması toplantılarda ele alınan konular arasında yer aldı. Ayrıca, ortak güvenlik zorluklarıyla mücadelede diyalogun artırılması ve güvenlik işbirliğinin sürdürülmesi amacıyla sınır yönetimi, terörizm ve şiddet yanlısı aşırı cılıkla mücadele, yasa dışı uyuşturucu kaçakçılığıyla mücadele ve siber güvenliğin güçlendirilmesine yönelik AB programları çerçevesindeki işbirliği değerlendirildi. [Internet bağlantısı için](#)

AB Emisyon Ticareti Sistemi Güncellemesi

- AB Komisyonu AB Emisyon Ticaret Sistemi'nin (ETS) 2040 iklim hedefiyle uyumlu hale getirilmesi üzerine yasal düzenleme paketi yayımladı. Yasal düzenleme paketi;

- [ETS Yönergesi ve Piyasa İstikrar Rezervi kararında değişiklik yapılmasını öngören yönerge önerisi](#),
- [2026-2030 dönemi için ısı ve yakıt referans değerlerine ilişkin revize edilmiş referans değerlerine dair 2003/87/EC sayılı Yönergenin değiştirilmesine ilişkin tüzük önerisi](#);
- [ETS raporlamasının sadeleştirilmesini öngören tüzük önerisinden oluşuyor.](#)

Düzenleme paketinin odağındaki değişiklikler aşağıda özetleniyor:

- Teklifte 2031 sonrası emisyon azaltım hızının iki aşamalı olarak düzenlenmesi öngörülüyor.

Doğrusal Azaltım Faktörü'nün 2031-2035 döneminde %3,7; 2036 yılı sonrası dönem için ise %1,7 olarak uygulanması öneriliyor. Bu çerçevede ile ETS'nin 2040 iklim hedefiyle uyumlu olması ve sanayi sektörlerine daha öngörülebilir bir geçiş patikası sunması amaçlanıyor.

- Ücretsiz tahsislerin tüm sektörler için 2030 yılı sonrasında devam etmesi, Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması (SKDM) kapsamındaki sektörlerde ise ücretsiz tahsislerin aşamalı olarak kaldırılmasının 2038 yılına ertelenmesi öneriliyor. Önerilen bu değişiklik SKDM sektörlerine ilave ücretsiz tahsis sağlanması anlamına geliyor.
- Ücretsiz tahsislerin devam edebilmesi için AB içinde karbonsuzlaşma yatırımı yapılması koşulu getiriliyor. Buna göre ücretsiz tahsislerin %80'inin

"AB'de karbonsuzlaşma için yatırım planı" sunulmasının ardından, kalan %20'sinin ise yatırımların uygulanmasından sonra sağlanması öngörülüyor. Mevcut kıyas metodolojisine

göre en verimli %10'luk tesislerin bu koşulluktan muaf tutulması öneriliyor.

- Piyasa İstikrar Rezervi'nin 2030 yılı sonrası daralması beklenen piyasa koşullarıyla uyumlu hale getirileceği belirtiliyor. Rezervin devreye girmesi, piyasaya tahsisat sağlama eşiklerinin güncellenmesi ve mevcut %24'lük tahsisat çekme oranının %12'ye düşürülmesiyle

piyasada daha fazla tahsisatın daha uzun süre kalmasının sağlanacağı açıklanıyor.

- ETS gelirlerinin sanayinin karbonsuzlaşmasını destekleyecek şekilde daha etkin kullanılması öneriliyor. 2031 yılı itibarıyla Sanayi Dekarbonizasyon Bankası'nın, ETS1 sektörlerine yönelik karbonsuzlaşma teknolojilerinin yaygınlaştırılmasını desteklemesi ve yaklaşık €100 milyarlık bütçeye sahip olması öngörülüyor.

- 2028 yılından itibaren Sanayi Dekarbonizasyon Bankası'nın ilk aşamada €30 milyar bütçeli "Investment

Booster" mekanizmasını devreye alacağı, bu mekanizmanın, projeleri "ilk gelen, ilk yararlanır" esasına göre destekleyeceği açıklanıyor.

• ETS kapsamının havacılık ve denizcilik sektörlerine genişletilmesi ve Avrupa Ekonomik Alanı dışına 5.000 kilometreye kadar mesafedeki uçuşlar, özel jetler ve 400 gross ton üzerindeki gemilerin kapsama alınması öneriliyor.

- Sürdürülebilir havacılık ve denizcilik yakıtlarının AB'de üretilmesi; temiz teknolojiler ve hidrojen kullanımının ETS gelirleri ile desteklenmesi öngörülüyor.
- Taslak düzenlemeler ayrıca, belediye atık yakma faaliyetlerinin kademeli olarak ETS'ye dahil edilmesini, karbon yakalama ve kullanımına yönelik düzenlemelerin geliştirilmesini ve yakalanan karbondioksitin çeşitli ürünler ve e-yakıtlarda kullanılması halinde emisyon muhasebesinin daha uygun şekilde yapılmasını öngörüyor. [İnternet bağlantısı için](#)

AB Elektrikleşme Planı

- AB Komisyonu sanayi, ulaştırma ve binalar başta olmak üzere yoğun enerji kullanılan sektörlerde elektrifikasyonun hızlandırılması gerektiğini vurgulayan ve 2040 yılı için %46 oranında gösterge niteliğinde bir elektrifikasyon hedefinin değerlendirilmesini öneren Elektrifikasyon Eylem Planı'nı yayımladı. Eylem Planı'nda elektrik fiyatlarının çoğu zaman doğal gazdan üç kat daha yüksek olmasının tüketiciler ve şirketler açısından elektrifikasyona geçişi zorlaştırdığı belirtilerek, elektrik ile fosil enerji maliyetleri arasındaki fiyat farkının azaltılması gerektiğine dikkat çekiliyor.

Belge içeriğinde sunulan değerlendirmelerde 2040 yılına kadar %46 oranında elektrifikasyon hedefine ulaşılması halinde AB'nin fosil yakıt ithalat faturasının yılda €260 milyar azaltılabileceği belirtiliyor.

Elektrifikasyon Eylem Planı'nda yer verilen öncelikli önerilerden bazıları aşağıda özetleniyor:

- Akıllı sayaçların kullanımı daha hızlı yaygınlaştırılmalıdır.
- Elektrik, doğal gazdan daha yüksek oranda vergilendirilmemelidir.
- Elektrifikasyon teknolojilerinin başlangıç maliyetlerini azaltmak amacıyla sosyal kiralama modelleri, ETS finansman araçları, Sosyal İklim Fonu, Sanayi Dekarbonizasyon Bankası ve Temiz Isı Pazarı mekanizması gibi araçların kullanımı değerlendirilmelidir.
- Elektrifikasyonun hızlanması için elektrik şebekeleri daha hızlı geliştirilmeli ve bu çerçevede 2025 yılında sunulan "AB Şebekeler Düzenleme Paketi"nin 2026 yılı sonuna kadar kabul edilmesi sağlanmalıdır.

- Yenilikçi elektrifikasyon çözümlerinin ticari ölçeğe ulaşmasını destekleyecek çözümler hayata geçirilmelidir.

AB Komisyonu ayrıca, 23 Haziran 2026'da gerçekleştirilen Londra İklim Eylem Haftası'nda COP30 Başkanlığı (Brezilya), COP31 Başkanlığı (Türkiye ve Avustralya) ve COP32 Etiyopya Başkanlığı, Kanada, Filipinler, Güney Kore, Birleşik Krallık, Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) ve Uluslararası Yenilenebilir Enerji Ajansı (IRENA) ile birlikte küresel ölçekte elektrifikasyon sürecine ivme kazandırmayı amaçlayan “[Electrify Now](#)” girişiminin başlatıldığını açıklamıştı. [İnternet bağlantısı için](#)

AB Demografisi

- AB Komisyonu AB'de demografik dönüşüme odaklanan üçüncü raporunu yayımladı. Raporda, AB nüfusunun sayıca azalması ve yaşlanmasının işgücü piyasası, sağlık ve bakım sistemleri, kamu maliyesi ve bölgesel uyum üzerinde baskı yarattığı ancak, doğru politikalarla bu dönüşümün rekabetçilik, inovasyon ve büyüme açısından fırsata dönüştürülebileceği vurgulanıyor. AB Komisyonu Ortak Araştırma Merkezi tarafından hazırlanan rapora göre halihazırda 450,6 milyon olan AB nüfusunun 2050 yılında yaklaşık 445 milyona, 2100 yılına ulaşıldığında ise 398,8 milyona gerileyeceği tahmin ediliyor. Buna karşılık, yaşam beklentisi süresinin uzadığı ve 2024 yılı itibarıyla “beklenen yaşam süresinin” 81,5 yıl olduğu ve 2050 yılına ulaşıldığında AB'de her üç kişiden birinin 65 yaş ve üzerinde olacağını öngörüldüğü açıklanıyor.

Raporda işgücüne katılabilecek yaş grubundaki nüfusun azalmasının istihdam piyasası üzerinde önemli etkiler yaratacağı belirtiliyor. Bu nedenle kadınların işgücüne katılımının artırılması, gençlerin beceri kazanmasının desteklenmesi, çalışanların ileri yaşlarda da aktif kalabilmesi ve verimliliğin inovasyon ve yapay zekâ yoluyla güçlendirilmesi öncelikli alanlar arasında gösteriliyor.

Nitelikli göçün işgücü açığını gidermekte destekleyici rol üstlenebileceği ancak, öncelikli olarak AB

işgücüne güncel beceriler kazandırılması gerektiği vurgulanıyor.

Yaşlanan nüfusun sağlık ve uzun dönemli bakım hizmetlerine talebi artıracak ve bu durumun kamu maliyesi üzerine baskı yaratırken, bakım sistemleri ve sağlık teknolojileri alanında yeni fırsatlar doğurabileceğine dikkat çekiliyor.

AB Komisyonu, demografik dönüşüme yanıt olarak uygun fiyatlı konut, nesiller arası adalet, yoksullukla mücadele, beceriler, bakım hizmetleri, kırsal kalkınma ve yeteneklerin değerlendirilmesi alanlarında çeşitli politika araçları geliştirildiğini belirtiyor. 2028-2034 dönemine ilişkin Çok Yıllı Mali Çerçeve'de demografik değişimin Ulusal ve Bölgesel Ortaklık Planları kapsamında ele alınacak hedeflerden biri olduğu ifade ediliyor. [İnternet bağlantısı için](#)

***

BRÜKSEL'DE GELECEK AY

AB Kurumları

- 31 Ağustos, Savunma Bakanları Gayriresmi Toplantısı
- 1-2 Eylül, Dışişleri Bakanları Gayriresmi Toplantısı
- 18 Eylül, Ekonomi ve Mali İşler Bakanları Gayriresmi Toplantısı

Konferanslar

- 31 Ağustos, “After the vote: Iceland’s EU referendum explained”, www.epc.eu
- 2-3 Eylül, “Bruegel Annual Meetings”, www.bruegel.org